

Jaka jest wzajemna relacja pomiędzy art. 27 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami oraz §8 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców.

Odpowiedź: Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami szkolenie osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnienia do kierowania motorowerem lub pojazdem silnikowym jest prowadzone zgodnie z programem szkolenia i obejmuje część teoretyczną w zakresie:

- a) podstaw kierowania pojazdem i uczestnictwa w ruchu drogowym,
- b) obowiązków i praw kierującego pojazdem.

Zgodnie z art. 27 ust. 4 ośrodek szkolenia kierowców lub inny podmiot prowadzący szkolenie wydaje osobie ubiegającej się o uzyskanie uprawnienia do kierowania motorowerem, pojazdem silnikowym lub uprawnienia do kierowania tramwajem zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, jeżeli osoba ta uczestniczyła:

- a) w minimum 80% przewidzianych w programie zajęć, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 oraz w art. 23 ust. 5 pkt 1,
- b) we wszystkich przewidzianych w programie zajęciach, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz w art. 23 ust. 5 pkt 2-4.

Z literalnego brzmienia powołanych przepisów wynika wprost, że ośrodek szkolenia kierowców jest zobowiązany do wydania zaświadczenia o ukończeniu kursu, jeżeli dana osoba uczestniczyła we wszystkich zajęciach praktycznych oraz w 80% przewidzianych w programie zajęć teoretycznych w zakresie tematycznym określonym w ustawie o kierujących pojazdami. Należy zaznaczyć, że sama ustawa w powołanych przepisach nie precyzuje szczegółowego zakresu programu szkolenia, do niego się nie odnosi natomiast określa, ogólne ramy w których szczegółowy program szkolenia w części teoretycznej powinien się mieścić.

Art. 32 ust. 3 pkt 2 lit. a przyznaje ministrowi właściwemu do spraw transportu, w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej kompetencje do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy program oraz szczegółowe warunki, tryb, zakres i sposób prowadzenia szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania motorowerem, pojazdami silnikowymi lub tramwajem. Jak wskazano wyżej, program szkolenia w części teoretycznej musi mieścić się w zakresie określonym w art. 23 ust. 2

pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami.

Szczegółowy program szkolenia dla osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami w zakresie prawa jazdy kategorii B określa załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców. Załącznik określa minimalną liczbą godzin zajęć teoretycznych. Może być ona podwyższona w trybie i na zasadach określonych w §8 ust. 1 rozporządzenia. Co najmniej 4 godziny w ramach programu szkolenia muszą być poświęcone zagadnieniom związanym z udzielaniem pierwszej pomocy ofiarom wypadków.

Przechodząc do wzajemnych relacji wymienionych przepisów ustawy o kierujących pojazdami oraz rozporządzania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców: zgodnie z §115 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20

czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej", w rozporządzeniu zamieszcza się tylko przepisy regulujące sprawy przekazane do unormowania w przepisie upoważniającym (upoważnieniu ustawowym). Dalej, zgodnie z §118 zasad techniki prawodawczej w rozporządzeniu nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej. Oznacza to, że w rozporządzeniu w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców prawodawca nie mógł uszczegółowić, czy powtórzyć treści przepisu z art. 27 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami. Nie oznacza to jednak, że wejście w życie rozporządzenia spowodowało zniesienie obowiązywania przepisu z ustawy o kierujących pojazdami. Przeciwnie przepisy zawarte w rozporządzeniu należy interpretować w oparciu o przepisy zawarte w ustawie zawierającej upoważnienie do jego wydania. Jeżeli ustawa stanowi, że uczestniczenie w minimum 80% przewidzianych w programie zajęć teoretycznych oraz uczestniczenie we wszystkich zajęciach praktycznych uprawnia do otrzymania zaświadczenia o ukończeniu kursu to oznacza to, że liczbę tę należy odnosić do liczby godzin przewidzianych w programie szkolenia określonym w rozporządzeniu wykonawczym. Może to być 80% z 30 godzin (minimalna liczba godzin zajęć teoretycznych), a w przypadku ustalenia przez instruktora wyższej liczby godzin zajęć teoretycznych 80% zajęć z ustalonej liczby godzin. Wobec wyróżnienia w programie zajęć zagadnień związanych z udzielaniem pierwszej pomocy ofiarom wypadków (minimum 4 godziny) można byłoby ewentualnie rozważyć, czy również w tym zakresie wskaźnik uczestniczenia w minimum 80% zajęć nie powinien zostać zachowany, co oznaczałoby, że osoba ubiegająca się o uzyskanie uprawnień w tych zajęciach musiałaby faktycznie uczestniczyć w tych zajęciach.

Można również postawić pytanie jaki był cel ustawodawcy przy tworzeniu powołanej regulacji. Zajęcia w części teoretycznej prowadzone są w formie zbiorowej w zorganizowanej uprzednio grupie kursantów. Potwierdza to brzmienie art. 27 ust. 1, w którym zobowiązano kierownika ośrodka szkolenia kierowców do zgłoszenia staroście m.in. listy uczestników danego kursu oraz podania informacji o terminie, czasie i miejscu pierwszych zajęć teoretycznych w ramach danego kursu. Materiał nauczania powinien być rozłożony na minimum 30 godzin zajęć. Wydaje się zatem, że ustawodawca przyjął, że mogą zdarzyć się przypadki, w których kursant nie będzie mógł uczestniczyć w niektórych zajęciach w ramach grupy, do której został przydzielony. Inne rozumienie powołanych przepisów czyniłoby regulację z art. 27 ust. 4 bezprzedmiotową. Należy założyć, że ustawodawca działa racjonalnie i nie tworzy martwych przepisów.